

FOLYTONOSSÁG ÉS ÚJÍTÁSOK

Szerkesztőségi előszó

„Nehéz olvasni olyankor, amikor a valóság sohasem észlelt erővel nehezedik az öntudatra.”

Bálint György: *A toronyőr visszapillant*¹

„Minden le lesz rövidítve, és egyelőre nem látni a folyamat végét.”

Bohumil Hrabal: *Sörgyári capriccio*²

Vajon mire hivatott egy szakfolyóirat? Képvisel egy professziót, tudományos eredményeket közvetít, érzékeny a gyakorlat által felvetett kérdésekre. De válaszolni is tudnia kell egyúttal a kor általános kihívásaira, amelyek művelt szakterületét akár alapjaiban érintik. Manapság, túlzás nélkül mondható, ilyen kihívással szembesülünk. Kétségteljesen így van ez egyrészt az alapvető értékek oldaláról. A másik végtelen pedig „technológiai” alapon, a papíralapú kiadványokkal versengő, átfogó elektronikus kihívások okán.

A Jogtudományi Közlönynek tradíciója alapján örökölt helye van a tudományos eredmények jogalkalmazási gyakorlatban való megmértetésének közvetítésében. 1866-os alapítástól 1934-ig hetilap volt, majd 1946-os újraindulását követően a Magyar Tudományos Akadémia Állam- és Jogtudományi Bizottságának havonta megjelenő folyóirata.

A legutóbbi időszakot Vörös Imre akadémikus főszerkesztő, valamint Szalai Éva és Udvarny Sándor szerkesztők jegyezték, akik munkájukkal méltó módon vitték tovább a lapnak a tudományos életben és a gyakorló jogászok munkájában betöltött értékőrző és egyben a változásokra való mindenkor nyitottságot is képviselő irányvonalát. 2017 óta a HVG-ORAC jelenteti meg a lapot, stabil kiadói háttérrel biztosítva a működéshez. E szerkesztőség minden tekintetben eredményes megbízatása 2020 végével lejár.

A Jogtudományi Közlönnyet jelen számtól a napi munkát illetően új összetételű szerkesztőség viszi tovább a Magyar Tudományos Akadémia Állam- és Jogtudományi Bizottságának döntése alapján. Vörös Imre a szerkesztőbizottság vezetői tisztségét veszi át Korinek László akadémikustól. Tagokként Hamza Gábor és Lamm Vanda akadémikusok folytatják megbízatásukat, míg Szalma Józsefet Veress Emőd követi. Az eddigi szerkesztőbizottság tekintélye által megtestesített, a lap számára nélkülözhetetlen tudományos és szakmai aranyfedezet így megmarad, és minden szempontból alapot ad a további működéshez, biztosítékát nyújtva továbbra is a megszokott szakmai színvonalnak.

A tisztújítással helyzetbe került szerkesztők között Bartha Ildikó és Szeibert Orsolya újként, Udvarny Sándor pedig folytatólagosan látja el ebbéli tevékenységét. A hivatalba lépett szerkesztőség egésze számára megtiszteltetés és nagy felelősség egy ilyen érdemes, nagy hagyománnyal rendelkező lap továbbvitele.

A folyóirat eddigi értékei és eredményei megőrzése érdekében ugyanakkor természetesen szükségesek újítások, mégpedig rendszeresen, nem csupán kampányszerűen. Az új szerkesztőség elkötelezett ebben az értelemben is.

Célunk, hogy a lap tudományos közleményein, a jogalkotás és a joggyakorlat alakulásának követésén, valamint a jogélet fejleményeinek közvetítésén túl a jövőben még inkább a szakmai párbeszéd és viták fóruma legyen. Erősíteni akarjuk a jogterületek közötti kapcsolatokat a közös problémák és az „áthajlások” kiemelése útján. Nyitott lesz az újság a jog szerepének multidiszciplináris megközelítései iránt, nemcsak elméleti értelemben, hanem a jogági gyakorlatok elemzése és értékelése szempontjából is.

Mindezen törekvéseket a szerkesztőség önmagában természetesen nem tudja megvalósítani. Szükség van a szakmai közösség részéről való elfogadottságra és e vázolt irányok érvényesítésében való aktív részvételére. Számítunk ezért olvasóink és szerzőink visszajelzéseire.

Jelen szám egyik írása alapján a fentiek jegyében mindjárt szakmai vitára, hozzászólásra hívunk fel, a perbeli bizonyítás szerepének változási irányai kérdéskörében. Számítunk ezzel kapcsolatosan mindenekelőtt a jogágak, illetve a nemzetközi jogterületek tapasztalatainak összehasonlító értékelésére a tendenciákat és mai fejleményeket illetően.

A Jogtudományi Közlöny eddig elért szakmai nívójából biztosan nem kell engednünk. A tanulmányok minőségbiztosítását kettős anonim referenci rendszerű lektorálás (double-blind peer review) biztosítja, a többfázisú szerkesztési munka szerves részeként.

1 Előszór: Pesti Napló, 1939/214. sz. (09-20.) 3–4., In: BÁLINT GYÖRGY: *A toronyőr visszapillant. Cikkek, tanulmányok, kritikák 1–2.*, Budapest, Magvető, 1961.

2 Eredetileg: BOHUMIL HRABAL: *Postriziny* [Megrövidítettek], Československý Spisovatel, Praha, 1976., Hap Béla fordításában: *Sörgyári capriccio*. Budapest, Európa, 1977.

A tartalom mellett a formát illetően is „haladnunk kell a korrall”, amiben kiadónk is partner. Igyekezünk alakítani a lap dizájnját, amit a külsőnt illetően az e számot kézbe fogó vagy virtuális hirdetését észlelő olvasóink máris érzékelhetnek. Keresni fogjuk az elektronikus felületeken való figyelemfelhívás tereit egyébként is. Az írott tartalomhoz társított megszólalások és megszólaltatások lehetőségeit továbbá ugyancsak kiaknázzuk majd.

Mindezen törekvéseket fokozatosan igyekezünk érvényre juttatni, nem riadva vissza a kísérletezgetéstől, és adott esetben attól sem, hogy elengedjük, ami éppenséggel „nem jött be”.

A szerkesztők feladata mindazonáltal tudvalevően legfeljebb a keretek, a feltételek, a színvonal szintjének mint lángnak az élesztgetésére terjedhet ki. A tudományos folyóiratot valójában nem ők, hanem a szakmai közösség tartja fenn. A felelősség ebben a tekintetben nagy, hiszen oly korban élünk, amikor a jog szerepét, egyáltalán a jogszerűséget magát érintő kihívások megint felerősödtek. A megfelelő helyállás, a tűz őrzésének biztos alapja ebben a közegben csakis a közös vállalás lehet.

Budapest, 2021. január

Horváth M. Tamás
főszerkesztő